

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัย กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมินตนเองตาม หลักการ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงของ Covey ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากแบบสอบถามจำนวน 306 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาใน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไป

เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 306 คน เป็นเพศชายจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 47.39 และเป็นเพศหญิงจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 52.61

อายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 21 ปี มากที่สุด โดยมีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ อายุ 20 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.13 ลำดับถัดมาคือ อายุ 22 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61

ชั้นปีที่กำลังศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด โดยมีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08 รองลงมา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.86 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.57

สาขาวิชา

กลุ่มตัวอย่างศึกษาในสาขาวิชาเคมีมากที่สุด โดยมีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 27.45 รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 ลำดับถัดมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.09

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด

กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ในช่วง 2.50 – 2.99 มากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 39.22 รองลงมาคือ ช่วง 3.00 ขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 31.73 ลำดับถัดมาคือ ช่วง 2.00 – 2.49 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.32 โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2.90

เกรดเฉลี่ยสะสม

กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ในช่วง 2.50 – 2.99 มากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 42.81 รองลงมาคือ ช่วง 3.00 ขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 ลำดับถัดมาคือ ช่วง 2.00 – 2.49 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61 โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2.82

ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นบุตรคนเล็กมากที่สุด โดยมีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.99 รองลงมาเป็นบุตรคนเดียวซึ่งมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 30.39 ลำดับถัดมาเป็นบุตรคนโตจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 24.84 และบุตรคนกลางจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.78 ตามลำดับ

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับบิดาและมารดามากที่สุด โดยมีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 59.48 รองลงมาอาศัยอยู่กับเพื่อนจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ลำดับถัดมาอาศัยอยู่คนเดียวจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.15

สถานภาพของบิดา/มารดา

สถานภาพของบิดา/มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 74.84 รองลงมาคือ แยกกันอยู่จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 14.05 และบิดา และ/หรือมารดาเสียชีวิตจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

อาชีพของบิดา

กลุ่มตัวอย่างมีบิดาประกอบอาชีพข้าราชการมากที่สุด โดยมีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08 รองลงมาอาชีพเกษตรกรมีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.91 ลำดับถัดมาคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.34

อาชีพของมารดา

กลุ่มตัวอย่างมีมารดาประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด โดยมีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.82 รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการมีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 ลำดับถัดมาคือ อาชีพเกษตรกรมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.99

จำนวนเพื่อนสนิท

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 8 คนขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.98 รองลงมาคือ มีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 0 – 3 คน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 33.67 ลำดับถัดมาคือ มีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 4 – 7 คน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35

ประวัติการทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริม

กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ไม่เคยทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริมจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และเคยทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริมจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78

ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 64.05 และเคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 50.65 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 49.35

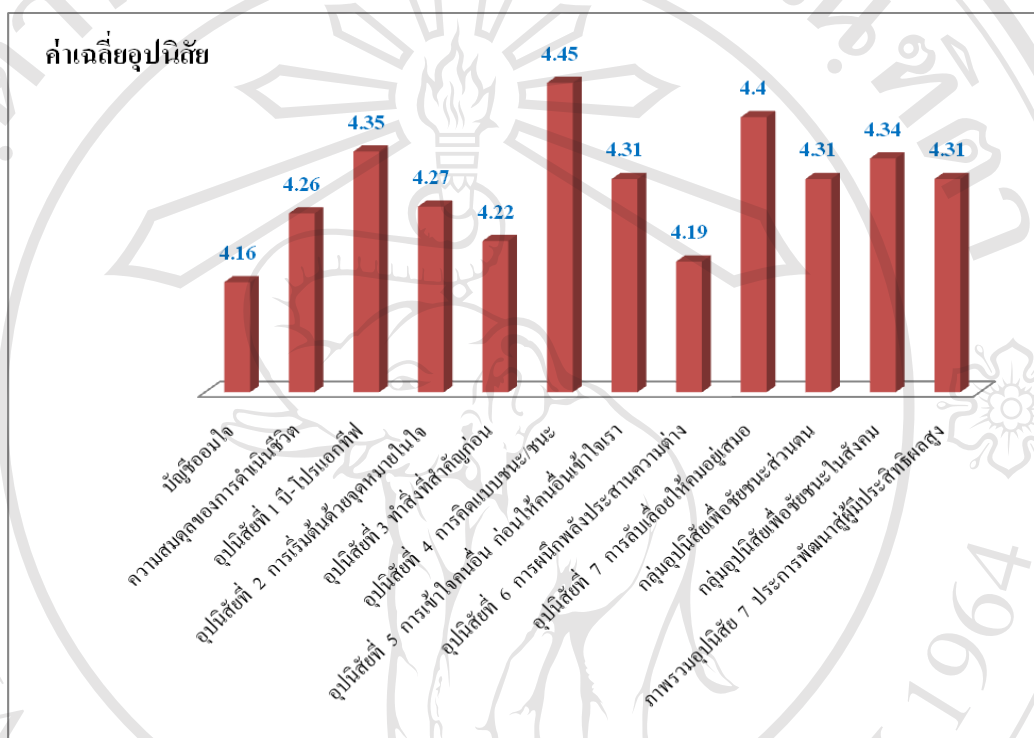
ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับเฉยๆ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 51.63 รองลงมาคือ ระดับเต็มใจ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 ลำดับถัดมาคือ ระดับเต็มใจอย่างยิ่ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48

ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง โดยมีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 51.96 และไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 48.04

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยบัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ ภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และ ข้อมูลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย และกลุ่มอุปนิสัย

รูป 2 ค่าเฉลี่ยบัญชีอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

จากรูป 2 พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่เสมอสูงที่สุด รองลงมาคืออุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คนอื่นอยู่เสมอ ลำดับถัดมาคือ อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ตามลำดับ โดยทั้งสี่อุปนิสัยนี้อยู่ในระดับดีมาก ส่วนอุปนิสัยอื่นๆ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจคนอื่น ก่อนให้คนอื่นเข้าใจเรา กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ภาพรวมอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ ความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง และบัญชีอารมณ์

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย และกลุ่มอุปนิสัย

อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยพบว่า กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับบัญญัติข้ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทิฟ หรือหลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะในระดับสูง โดยสัมพันธ์กับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจในระดับสูงมาก

ส่วนกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกยอมให้ยอมอยู่เสมอ และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคลในระดับสูง

ส่วนภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง มีความสัมพันธ์กับ บัญญัติข้ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทิฟ หรือหลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกยอมให้ยอมอยู่เสมอในระดับสูง โดยสัมพันธ์กับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคลในระดับสูงมาก

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทั่วไปกับบัญญัติข้ออมใจ ความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล อุปนิสัยกลุ่มเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

ตาราง 114 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยจำแนกตามคุณลักษณะทั่วไป

ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์	ระดับอุปนิสัย				
	A	B	C	D	E
เพศ	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ชั้นปี	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
สาขาวิชา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง
เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง

ตาราง 114 (ต่อ)

ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์	ระดับอุปนิสัย				
	A	B	C	D	E
เกรดเฉลี่ยสะสม	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง
ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง
สถานภาพของบิดา/มารดา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อาชีพของบิดา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อาชีพของมารดา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
จำนวนเพื่อนสนิท	-	-	แตกต่าง	-	-
ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้	แตกต่าง	แตกต่าง	-	-	แตกต่าง
ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ7อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง

- หมายเหตุ A คือ บัญชีออมใจ
 B คือ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต
 C คือ ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว (อุปนิสัยที่ 1, 2, 3 และ 7)
 D คือ ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม (อุปนิสัยที่ 4, 5, 6 และ 7)
 E คือ ระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (อุปนิสัย 1 ถึง 7)
 - คือ ความแปรปรวนของข้อมูลแตกต่างกัน จึงไม่ได้ทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะ
 ทั่วไปกับอุปนิสัย

จากตาราง 114 พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีเพศแตกต่างกันมี
 บัญชีออมใจและความสมดุลในการดำเนินชีวิต แตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีระดับกลุ่มอุปนิสัย
 เพื่อชัยชนะส่วนตัว ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้
 มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีกลุ่มอุปนิสัย
 เพื่อชัยชนะส่วนตัว และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดแตกต่าง
 กัน มีบัญชีออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และระดับ
 ภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีบัญชี
 ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และระดับภาพรวม 7
 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่
 แตกต่างกัน มีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มี
 ประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิทแตกต่างกัน มี
 ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้
 เสริมแตกต่างกัน มีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม
 โดยสมัครใจแตกต่างกัน มีความสมดุลในการดำเนินชีวิต ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว

ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้แตกต่างกัน มีบัญชีขอมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน มีบัญชีขอมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิตระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

ตาราง 115 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมกับบัญชีขอมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนบุคคล อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

อุปนิสัย	ผลการเรียนเฉลี่ย ภาคการศึกษาล่าสุด	ผลการศึกษาเฉลี่ย สะสม
บัญชีขอมใจ	+ / ต่ำ	+ / ต่ำ
ความสมดุลในการดำเนินชีวิต	- / ต่ำ	+ / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ	- / ต่ำ	- / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ	+ / ต่ำ	+ / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน	+ / ต่ำ	- / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ	+ / ต่ำ	+ / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้อื่นเข้าใจเรา	- / ต่ำ	+ / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง	- / ต่ำ	- / ต่ำ
อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ	- / ต่ำ	+ / ต่ำ
กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล	- / ต่ำ	- / ต่ำ
กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม	- / ต่ำ	- / ต่ำ
ภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง	- / ต่ำ	- / ต่ำ

*ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (2-Tailed)

จากตาราง 115 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ของ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับ บัญชีออมใจ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัย ที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ เกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับบัญชี ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การ คิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 7 การปล่อยใจให้ คมอยู่เสมอ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผล สูง ที่มีต่อบัญชีออมใจ ความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 อุปนิสัยกลุ่มช่วย ชนะส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มช่วยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง

พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกันมีผลการทดสอบความแปรปรวน โดย Levene's Test for Equality of Variances ทุกการทดสอบมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าค่าระดับ นัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 ดังนั้นแสดงว่าความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 ชุด ไม่แตกต่างกันในทุก การทดสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นการทดสอบอุปนิสัยที่ 7 การปล่อย ใจให้คมอยู่เสมอพบว่ามีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 ดังนั้น แสดงว่าความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 ชุด แตกต่างกัน ผู้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงมีค่าเฉลี่ยระดับมากกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงในทุกระดับอุปนิสัย

อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษาเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง สามารถอภิปรายผล การศึกษาได้ดังนี้

บัญชีออมใจ

พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีบัญชีออมใจในระดับ ค่อนข้างมาก โดยการศึกษาของธัตถ์ชนนัญ เกียรติไชยากร (2553) พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษา แพทยศาสตร์คลินิก มีภาพรวมระดับอุปนิสัยพื้นฐานทางอารมณ์หรือในการศึกษาคั้งนี้คือบัญชี

อ้อมใจอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญาฮีน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับ
 อุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีระดับอุปนิสัยพื้นฐานทาง
 อารมณ์หรือในการศึกษาคั้งนี้คือบัญชีอ้อมใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อย
 การศึกษานี้พบว่า มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้ความสำคัญต่อข้อ
 ผูกพัน” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์ธนนันท์ เกียรติไชยากร (2553) ที่ได้อ้างถึง
 แล้ว และ สุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้
 ให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่อบัญชีอ้อมใจของนักศึกษาคณะ

วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้พบว่า นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่อายุแตกต่างกัน
 ก็มีบัญชีอ้อมใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษา
 ระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับ
 อุปนิสัยแสดงพื้นฐานอารมณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศที่ต่างกัน พบว่า มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐาน
 อารมณ์หรือในการศึกษาคั้งนี้คือบัญชีอ้อมใจที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา
 บัวบาน (2554) เช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับของธัตถ์ธนนันท์ เกียรติไชยากร (2553) และของพนิดา
 ปงปัญญาฮีน (2554) ที่พบว่าเพศที่ต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานอารมณ์หรือในการศึกษาคั้ง
 นี้คือบัญชีอ้อมใจที่ไม่แตกต่างกัน

ความสมดุลในการดำเนินชีวิต

จากการวัดความสมดุลในการดำเนินชีวิต พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสมดุลในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยการศึกษา
 ของธัตถ์ธนนันท์ เกียรติไชยากร (2553) พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก มีภาพรวม
 ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตในระดับมาก โดยมีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉัน
 ทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ” สูงที่สุด สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง
 นักศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก และสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษา
 ระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสอดคล้องกับการศึกษา
 ของพนิดา ปงปัญญาฮีน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่
 ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสมดุลในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมี มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับของของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับของของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) และของธัตถ์ธนนัญ เกียรติไชยากร (2553)

อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทีฟ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทีฟพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทีฟอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์ธนนัญ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยที่ 1 อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่สูงที่สุด ใกล้เคียงกับการศึกษานี้ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทีฟอยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 3 และสอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทีฟอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่าคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้” สูงที่สุด

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์

ชนนัญ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยที่ 2 อยู่ในระดับมาก แต่สอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรัชนีชนนัญ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยที่ 3 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนอยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นกันและยังพบว่าอยู่ในระดับต่ำที่สุดในแต่ละระดับอุปนิสัยอีกด้วย

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “สิ่งต่างๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้อันไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “สิ่งต่างๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในชีวิต” สูงที่สุดเช่นกัน

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะพบว่านักศึกษานักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรัชนีชนนัญ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้น

คลินิกมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 2 ใกล้เคียงกับการศึกษานี้ที่มีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 1 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่า มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความร่วมมือกับผู้อื่น” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความร่วมมือกับผู้อื่น” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญายืน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์ธนนัญเกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 4 เช่นเดียวกับการศึกษานี้ที่มีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษานักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น” สูงที่สุด

อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์ธนนนท์ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในระดับมาก แต่สอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญาฮิน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับค่อนข้างมาก นอกจากนี้ระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้อยู่ในระดับต่ำที่สุดในแต่ละระดับอุปนิสัยอีกด้วย

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น” และ “ฉันเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่และดีกว่า” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น” สูงที่สุด

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของธัตถ์ธนนนท์ เกียรติไชยากร (2553) ที่พบว่านักศึกษาศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 2 ใกล้เคียงกับการศึกษานี้ซึ่งมีระดับอุปนิสัยนี้สูงที่สุดในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และสอดคล้องกับการศึกษาของพนิดา ปงปัญญาฮิน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาดา บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้อง

กับการศึกษาของสุชาติ บัวบาน (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันทใช้เวลาในการหาความหมาย และความสูงในชีวิต” สูงที่สุดเช่นกัน

ข้อค้นพบจากการศึกษา

ข้อค้นพบจากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีข้อค้นพบดังนี้ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างต่ำที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ความสมดุลในการดำเนินชีวิต และ บัญชีออมใจ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ มีระดับอุปนิสัยสูงที่สุดในทุกกลุ่มอุปนิสัย ประกอบด้วยความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ส่วนบัญชีออมใจกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีระดับอุปนิสัยสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดน้อยกว่า 2.00 มีระดับค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด เช่นเดียวกับเกรดเฉลี่ยสะสมที่พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีระดับค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนเดียวมีระดับค่าเฉลี่ยกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนโตมีระดับค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจสูงที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนกลางโตมีระดับค่าเฉลี่ยความสมดุลในการดำเนินชีวิตสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับญาติพี่น้องเป็นส่วนใหญ่ มีระดับค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับบิดาเป็นส่วนใหญ่ มีระดับค่าเฉลี่ยความ

สมคูลในการดำเนินชีวิตสูงสุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่คนเดียวมีระดับค่าเฉลี่ยทุกระดับ
อุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัยต่ำที่สุด

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพของบิดา/มารดา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดาและ
มารดาแยกกันอยู่ มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุดในทุกระดับและกลุ่มอุปนิสัยอันประกอบด้วย
บัญญัติ อมใจ ความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัย
ชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ส่วนกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพ
ของบิดา/มารดาเสียชีวิตมีค่าเฉลี่ยบัญญัติ อมใจ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7
อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงต่ำที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนสนิทช่วง 0-3 คน มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุดในทุกระดับและ
กลุ่มอุปนิสัยอันประกอบด้วย บัญญัติ อมใจ ความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะ
ส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยทำงาน หรือ มีรายได้เสริม มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุดในทุก
ระดับและกลุ่มอุปนิสัยอันประกอบด้วย บัญญัติ อมใจ ความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัย
เพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มี
ประสิทธิผลสูง

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อ
ชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีค่าเฉลี่ยระดับ
อุปนิสัยสูงสุดในทุกระดับและกลุ่มอุปนิสัยอันประกอบด้วย บัญญัติ อมใจ ความสมคูลในการ
ดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7
อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

กลุ่มตัวอย่างที่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือ
มหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับเต็มออย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุดในทุกระดับและกลุ่ม
อุปนิสัยอันประกอบด้วย บัญญัติ อมใจ ความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วน
ตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ส่วนกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับ
ไม่เต็มออย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยต่ำที่สุดในทุกระดับและกลุ่มอุปนิสัย

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มี
ประสิทธิผลสูงมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุดในทุกระดับและกลุ่มอุปนิสัยอันประกอบด้วย บัญญัติ

ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

ระดับอุปนิสัยบัญชีออมใจ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ ของกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ตามเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดและเกรดเฉลี่ยสะสมที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ทำให้ทราบความแตกต่างของระดับอุปนิสัย และความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยกับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งทำให้นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการอันนำไปสู่การเป็นผู้ทรงประสิทธิผลสูงได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

1. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับเต็มอย่างยิ่ง และเคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง มีระดับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีประสบการณ์ดังกล่าว ดังนั้นนักศึกษาหากมีโอกาสที่ทางมหาวิทยาลัยหรือทางคณะ ได้จัดกิจกรรมต่างๆก็ให้ทำการเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นให้มากที่สุดด้วยความสมัครใจและเต็มใจอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นในฐานะผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้จัดกิจกรรมเองก็ตาม เช่น กิจกรรมการแข่งขันจรวดขวดน้ำที่ทางคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี นักศึกษาก็ควรที่จะเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อเพิ่มทักษะและโอกาสการได้รับรางวัล ซึ่งถือเป็นประสบการณ์และได้ร่วมปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาที่มีประสบการณ์ดังกล่าว พร้อมกับทำให้นักศึกษาพบผู้คนที่หลากหลายและมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆของคณะวิทยาศาสตร์ที่ได้จัดขึ้นตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้นักศึกษาได้เป็นบัณฑิตและบุคลากรที่มีคุณภาพทั้งต่อตนเองและต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกไม่ว่าจะเป็นชุมชนหรือประเทศชาติ และท้ายที่สุดการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง โดยการอ่านหนังสือหรือเข้าร่วมอบรมสัมมนา

เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง เพื่อจะได้มีความเข้าใจ รับรู้ และสามารถกำหนด
แนวทางการพัฒนาระดับอุปนิสัยของตนเองให้มีระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรนำหลักการอุปนิสัย 7 ประการ
พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงมาประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกระยะ วิเคราะห์พัฒนาการในระดับ
อุปนิสัยของตนเอง พร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาตนเองในอุปนิสัยที่ไม่พัฒนา พัฒนาในอัตรา
ที่ช้า หรือยังมีระดับคะแนนในระดับที่ต่ำอยู่ โดยพิจารณาแยกตามรายอุปนิสัยย่อย นั่นคือบัญชีอ้อม
ใจ ในรายอุปนิสัยย่อย ฉะนั้นไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง ที่มีระดับต่ำที่สุดในทุกรายอุปนิสัย
ย่อย ดังนั้นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ต้องมีการให้ความสำคัญในการพัฒนา
มากที่สุดจากจุดเริ่มต้นของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง โดยการปรับเปลี่ยน
ทัศนคติและความคิดภายในจิตใจก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งจากการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษา
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงใน
ภาพรวมนั้น พบว่าค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในแต่ละอุปนิสัยของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการนั้นอยู่ในระดับ
ค่อนข้างมากจนถึงระดับมาก โดยที่ภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงของนักศึกษา
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาก้าวไปสู่การ
เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูงต่อไป นักศึกษาควรพัฒนาอุปนิสัยทั้ง 7 ประการให้มีระดับที่สูงมากขึ้น
ซึ่งจะส่งให้นักศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จและความสุขในชีวิตทั้งด้านการเรียน การทำงานและการ
ใช้ชีวิต โดยรักษายุโรปนิสัยที่อยู่ในระดับสูงไว้ให้คงอยู่ต่อไป

3. อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง เป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับ
ต่ำที่สุดในภาพรวม ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายอุปนิสัยย่อยลงไปอีกจะพบว่านักศึกษามีอุปนิสัยย่อยชื่นชอบ
กระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นนักศึกษาคควรให้ความสำคัญในการ
พัฒนาอุปนิสัยย่อยดังกล่าวนี้ให้สูงขึ้นในระดับที่สำคัญที่สุด โดยฝึกฝนตนเองด้วยการสื่อสารกับ
ผู้อื่นให้มากขึ้น รับฟังความคิดของผู้อื่นอยู่อย่างสม่ำเสมอและกระตุ้นให้ทุกคนออกความคิดเห็น
ของตนเองเพราะทุกคนย่อมมีความคิดที่แตกต่างตามแบบของบุคคล 5 ประเภทในทีมงาน คือ ผู้
ผลักดัน ผู้ตาม ผู้ริเริ่ม ผู้ประสาน และผู้ชอบแสดงออก ซึ่งการสามารถรวมและชี้นำบุคคลทั้ง 5
ประเภทนี้เข้ามาทำงานร่วมกันได้จะก่อประโยชน์สูงสุดมากกว่เป็นทวีคูณ ตัวอย่างการฝึกฝน เช่น
การทำรายงานกลุ่มของนักศึกษา ต้องเริ่มจากการระบุหัวข้อที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำ นั่น
คือการระบุปัญหาหรือโอกาส หลังจากนั้นให้ทำการประชุมกลุ่มรวมกับสมาชิกในกลุ่มทุกคน ให้
แต่ละคนได้เสนอความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับแนวทางการทำรายงานมาอย่างน้อยคนละหนึ่งข้อเพื่อ
เป็นการกระตุ้นให้ผู้อื่นและตนได้แสดงความคิดเห็น แม้ว่าความคิดเห็นของแต่ละคนจะแตกต่างกัน
ไป แต่เมื่อได้รับทราบความคิดเห็นของทุกคนแล้ว ก็เริ่มทำการระดมสมองหรือสร้างสรรค์ทางเลือก

และแนวคิดใหม่จากความคิดเห็นเหล่านั้น โดยสมาชิกทุกคนจะต้องเห็นชอบและยอมรับกับทางเลือกสุดท้ายนี้ด้วย จึงจะก่อให้เกิดเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการทำรายงานกลุ่มจากการใช้หลักการผนีกพลังประสานความต่างนี้เอง นอกจากนี้การร่วมทำกิจกรรมหรือโครงการที่คณะวิทยาศาสตร์ได้จัดขึ้นก็ช่วยให้นักศึกษามีอุปนิสัยที่ 6 การผนีกพลังประสานความต่างเพิ่มมากขึ้นได้เช่นกัน เช่นการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและแบ่งปันน้ำใจผู้ชุมชน จะทำให้นักศึกษาได้สื่อสารกับบุคคลอื่นมากขึ้นนอกจากนักศึกษาด้วยกันเอง ทำให้สามารถสร้างอุปนิสัยย่อยอันชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้นจากการสื่อสารกับประชากรในชุมชน เป็นต้น

4. จากการศึกษาพบว่าบัญชีข้อ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ ของกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ตามเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสมที่สูงขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาระดับอุปนิสัยของตนเองให้มีระดับที่สูงขึ้น นักศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการเรียนซึ่งการวัดผลก็คือเกรดเฉลี่ยของการศึกษาที่ถูกประเมินจากความรู้และความเข้าใจในการศึกษาเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับชีวิตความเป็นนักศึกษา หรืออาจจะทำการพูดคุยหรือแบ่งปันประสบการณ์กับเพื่อนนักศึกษา หรือรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาตนเองให้มีระดับอุปนิสัยที่สูงขึ้นและเกรดเฉลี่ยที่สูงขึ้นต่อไป เช่นการตั้งใจเรียนและทำข้อสอบได้เกรดเฉลี่ยดีนั้นต้องเริ่มจากการคิด วางแผนการเรียนและการอ่านหนังสือก่อนทุกครั้ง นั้นทำให้ได้ฝึกฝนอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และหากต้องการให้ตนเองมีความรู้อยู่เสมอไม่ขาดหายจากการไม่ได้ทบทวนนักศึกษาคควรทำการอ่านหนังสือหรือติวเนื้อหาให้กับเพื่อนเป็นประจำเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้รวมถึงได้ทำการทบทวนความรู้ให้ตนเองกับเพื่อน ซึ่งนั่นก็ถือว่าเป็นการฝึกฝนอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะไปในตัวด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรจะมีการส่งคณาจารย์หรือบุคลากรของคณะไปรับการอบรมเกี่ยวกับหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ในอันที่จะนำไปปรับใช้ในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน และทางคณะอาจจะมีการวางแผนสำหรับการอบรมของคณาจารย์แบบได้ใบอนุญาตให้สามารถอบรมเกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ให้กับนักศึกษาต่อไป เพื่อถ่ายทอดให้นักศึกษาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และสามารถพิจารณาเสริมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงเข้าสู่กระบวนการวิชาที่เกี่ยวข้องได้

2. เพื่อเป็นการเสริมสร้างและปลูกฝังอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแก่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทางคณะควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงให้กับนักศึกษาทุกคนตั้งแต่ปีการศึกษาที่ 1 เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักและรับรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตนักศึกษาอย่างถูกต้องและสมควร เหมาะกับการเป็นแนวทางในการคิดวิเคราะห์ช่วยตัดสินใจในการร่ำเรียนเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดในการศึกษา และนอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงให้กับนักศึกษาทุกคนในปีการศึกษาที่ 4 อีกครั้งเพื่อย้ำเตือนให้นักศึกษาที่กำลังจะจบออกไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ในสังคมได้ใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงนี้ในการดำรงชีวิตการทำงานต่อไป

3. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อาจพิจารณาให้มีการทำงานแบบเป็นกลุ่มหรือแบบเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและออกความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึงภายในกลุ่มย่อยเหล่านั้น เนื่องจากพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีอุปนิสัยที่ 6 การประสานความต่างต่ำที่สุดในทุกระดับอุปนิสัย ซึ่งเกิดจากการที่นักศึกษาแต่ละคนไม่ได้นำความคิดเห็นของผู้อื่นมาวิเคราะห์และคัดสรรให้เกิดเป็นทางออกหรืองานกลุ่มที่ดีที่สุด ดังนั้นทางคณะควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบให้เกิดการทำงานกลุ่มเพื่อเกิดการประสานกันระหว่างบุคคลแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน โดยมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ คอยให้คำแนะนำอยู่อย่างเหมาะสมเพื่อชี้แนะและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดการขัดแย้งขึ้นในกลุ่ม ซึ่งนอกจากการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องแล้วทางคณะวิทยาศาสตร์ได้มีการจัด โครงการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้นักศึกษาได้ทำงานเป็นกลุ่ม มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอยู่เป็นประจำ ดังนั้นทางคณะวิทยาศาสตร์ต้องผลักดันและกระตุ้นนักศึกษาให้เข้าร่วมและดำเนินกิจกรรมต่างๆที่ทางคณะได้จัดขึ้น เช่นกิจกรรมหรือโครงการจิตอาสาพัฒนาความรู้สู่น้องมัธยม ที่นักศึกษาจะต้องทำการสื่อสารกับน้องมัธยมที่มีความต้องการแตกต่างจากตัวนักศึกษาเอง ซึ่งนักศึกษาต้องทำความเข้าใจน้องมัธยมก่อนว่าต้องการอะไร ก่อนที่จะเริ่มพัฒนาความรู้ได้ต่อไป เป็นต้น

4. นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน และเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับอุปนิสัย ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนอาจจะพิจารณาให้นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงและนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำมีโอกาสได้ทำงานร่วมกันเพื่อนักศึกษาทั้งสองกลุ่มจะได้แบ่งปันประสบการณ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำจะได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการทำงานหรือการเรียนรู้จากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง และการที่คณะวิทยาศาสตร์ได้จัด โครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรผลิตผลงานวิจัยในระดับอุตสาหกรรมนั้นก็เป็นตัวช่วยให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนองค์ความรู้ของตนเองอยู่ตลอดเวลาจากเวลาเรียนด้วย ดังนั้นคณะวิทยาศาสตร์นอกจากจะมีการจัด

กิจกรรมที่มีคุณประโยชน์แล้ว ต้องมีการประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้นักศึกษาให้ความสนใจและ
เต็มใจเข้าร่วม โครงการต่างๆที่ทางคณะจัดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและตัว
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ต่อไปในอนาคต

5. ทางคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมใน
การทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลดีต่อนักศึกษาในการก่อให้เกิดเป็นอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มี
ประสิทธิภาพสูงตามผลการวิจัยที่ค้นพบ ดังนั้นทางคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรดำรงไว้
ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ของคณะที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ
จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนชั้นประถมหรือมัธยมจากโรงเรียนต่างๆเข้ามาศึกษาดูงาน โดยมีนักศึกษา
เป็นผู้ดูแลนักเรียนเหล่านั้น หรือแม้แต่กิจกรรมจรวดขวดน้ำ และกิจกรรมวันเกษตรของ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดีและก่อประโยชน์ รวมถึงกิจกรรมหรือโครงการที่คณะ
วิทยาศาสตร์จัดขึ้นตามแผนกลยุทธ์อีกมากมาย เช่นกิจกรรมหรือโครงการบำเพ็ญประโยชน์และ
รักษาสีสิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชน นอกจากนี้ทางคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีการเพิ่ม
กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์อื่นๆเพิ่ม หรือ เพิ่มการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาให้มากขึ้น โดย
การชักจูงและจูงใจให้นักศึกษาเต็มใจที่จะเข้าร่วมด้วยตนเองให้มากที่สุด เพราะการเข้าร่วมกิจกรรม
และการเข้าร่วมอย่างเต็มใจนี้จะก่อเกิดผลประ โยชน์ต่อเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูงมาก
ที่สุดเช่นกัน